

Nyhedsbrev, SN 69, Februar 2013

Foreningen Svend Gønge

Stiftet onsdag den 12. juni 2008

Pro honore patriae

Noget der måske vil interessere dig?

Foreningen Svend Gønge

Møllergaarden 3,
4750 Lundby
Tlf.: 6130 1004

goenge@lundbyweb.dk

www.svvsogne.dk

Bestyrelse:

Formand:
Peter Sten Hansen

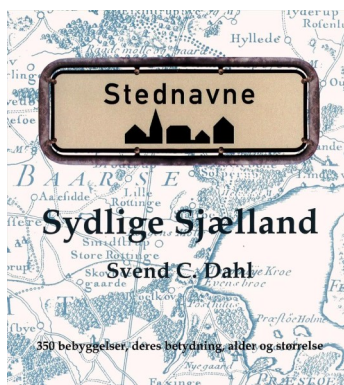
Næstformand:
Villy Lorich

Kasserer:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Bestyrelsesmedlem:
Gunnar Stobbe

Redaktion på SN:
Jens Beck,
svendgoengepoulsen@gmail.com

Denne lille hæftede bog på 96 sider udkom i første halvdel af 2012. Hvorfor det undgik min opmærksomhed, kan jeg ikke gøre rede for, men nu vil jeg ikke undlade at gøre det klart, at vi her har at gøre med et solidt lille værk, som må interessere mange.

Svend C. Dahl skriver i forordet:

I 1995 udgav Ugebladet for Næstved og Omegn mit lille hæfte med stednavne: *Stednavne på Næstvedegnen*. -Hen ad vejen opdagede jeg mangler ved hæftet, og samtidig fik jeg lyst til at "udvide horisonten" også for at se, om de tendenser til lokalisering af bebyggelser, jeg fandt også ville kunne genfindes i et større område. Det kunne de til fulde, som det vil fremgå af beskrivelserne.

Stednavne i det Sydlige Sjælland er ikke en 2. udg. af ovenstående hæfte, men helt anderledes. Som Sjællands største kommune udgør Næstved Kommune en stor del af det Sydlige Sjælland og lidt over halvdelen af de omkring 156.000 indbyggere i undersøgelsesområdet, der også omfatter Vordingborg og Faxe kommuner.

Bogen er delvis en forholdsvis nøgtern håndbogsagtig beskrivelse af 350 bebyggelsesnavne på Sydlige Sjælland, baseret på kendte stednavnebøger. Også mange nedlagte eller forsvundne landsbyer er medtaget.

Bogen er samtidig forment af egne kommentarer ud fra lokalt kendskab, med baggrund i et mangeårigt engagement i lokalhistorien, der udover en fast tilknytning til Næstved Arkiverne bl.a. har ført til flere lokalhistoriske udgivelser. Der er foretaget mindre nye undersøgelser med inddragelse af egnens museer og flere lokalhistoriske arkiver.

Navnestoffet kombineres med statistiske oplysninger om samtlige landsbyer fra Chr. 5's Matrikel af 1688 (optalt 1682). Det er delvis den udstrakte brug af denne

Ambassadører:

Godsejer, Kammerherre og Hofjægermester,
Bernt Johan Collet, Lundbygård.

Hofjægermester og Godsejer,
Peter Zobel, Bækkeskov.

Godsejer,
Peter Oxholm Tillisch, Rosenfeldt.

Godsejer,
Gerner Wolff-Sneedorff, Engelholm.

Godsejer,
Peter Henrik Tesdorpf, Gjorslev Gods.

Godsejer,
Marianne Holst, Nysø.

Regionsmedlem,
Peter Madsen, Rone Klint, Præstø.

Borgmester,
Marie Stærke, Køge kommune.

Borgmester,
Henrik Holmer, Vordingborg Kommune.

Borgmester,
Carsten Rasmussen, Næstved Kommune.

Tidl. borgmester,
Henning Jensen, Næstved Kommune.

Borgmester,
Poul Arne Nielsen, Stevns Kommune.

Borgmester,
Knud Erik Hansen, Faxe Kommune.

Tidl. borgmester,
René Tuekær, Faxe Kommune.

matrikel, der gør denne stednavnebog anderledes i forhold til andre bøger om stednavne.

Udvælgelsen af lokaliteterne var ikke nogen nem opgave, og der blev flere gange undervejs ændret på sammensætningen - ligesom skemaet over "Landsbyernes alder" jævnligt er blevet revideret for at få divergerende opfattelser til at passe med lokale forhold. - Under "Bilag" bringes nogle af de grundskemaer, som jeg har arbejdet efter.

Til slut skal der gives en stor tak til professor Bent Jørgensen, Københavns Universitets Afdeling for Navneforskning for at bruge tid på gennemsyn af manus og kommentarer.

Teksten, som den fremtræder, er dog stadig alene mit ansvar.

Svend C. Dahl

Bogen blev anmeldt/omtalt i Ugebladet Næstved 15-5-2012:

<http://www.e-pages.dk/ugebladetnaestved/143/74>

Bogen kan let skaffes ved henvendelse til en af vore lokale boghandlere, og koster i omegnen af 180,00 kr.

Gør det, og du føler dig straks mere velhavende.

JB

Ordinær generalforsamling FSG, 13-2-2013 Medborgerhuset, Lundby

Den ordinære generalforsamling i FSG 2013 blev afholdt i Medborgerhuset, Lundby. Der mødte 44 personer op til arrangementet. Dagsordenen og referat blev som følger:

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
Forslag: Jens Hallqvist: JH blev valgt enstemmigt, og uden modkandidater.

Tidl. folketingsmedlem,
socialrådgiver,
Hanne Reintoft

Tidl. folketingskandidat
Gina Øbakke,

Generalløjnant,
Kjeld Hillingsø

Turistchef,
Lars Nielsen
Køge Kommune

Museumsdirektør,
Keld Møller Hansen
Vordingborgmuseerne

Borgmester,
Anders Pettersson,
Osby Kommun.

Viceborgmester,
Erland Nilsson,
Osby Kommun.

Kultur- og fritidschef,
Tommy Johansson,
Osby Kommun.

Formand for Föreningen
Snapphaneland,
Hans Gardelid,
Osby.

Tidl. ordförande i Föreningen
för Snapphanelandet,
Marco van Brink,
Osby.

Formand for Hembygds-
föreningen,
Erik Ralsgård,
Osby.

2. Valg af stemmetællere: Her blev Poul Larsen og Aage Jørgensen valgt.

3. Valg af referent
Forslag: Jens Beck: Enstemmigt valgt.

4. Formandens beretning:

Velkommen til generalforsamling i Foreningen Svend Gønge.

Velkommen til vores medlemmer og velkommen til vores gæster.

Vi regner med, at selve generalforsamlingen kan afvikles på en lille times tid, hvorefter vi drikker kaffe, og kl. 20 giver vi ordet til Axel Johansson, som vil fortælle om Den kgl. Vildtbane, som var fyldt med kongens vildt, da Svend Poulsen, Gøngenhøvdingen, førte sin guerillakrig mod den svenske overmagt på Sydsjælland og senere boede i Lundby.

Hvis nogen troede, at Foreningen Svend Gønges mission var overstået, da vi i 2010 fejrede Gøngenhøvdingens 400 års fødselsdag, kan de godt tro om igen. Aktiviteterne er fortsat med uformindsket styrke, og planerne bliver større og større.

To gøngemarkeder med i alt omkring 12-13.000 deltagere har vi holdt siden jubilæret, i samarbejde med Borgerforeningen Lundby, Medborgerhuset Lundby og Foreningen Rollespil Svend Gønge.

I 2012 har vi i Foreningen Svend Gønge afholdt flere ambassadøraftener, som jeg godt kan sige er kommet for at blive.

Ideen er at præsentere vores ambassadører for medlemmer og andre interesserede. Vi stiller ikke krav til vores ambassadører, som alene har lovet at anbefale foreningen med deres navne. Men vi tillader os alligevel at spørge nogle af dem, om de kunne tænke sig at komme til et møde og fortælle om deres virke. Og det har vakt interesse.

I 2012 havde vi besøg af vores første ambassadør, godsejer og hoffægernester Bernd Johan Collet, Lundbygård, og det tør nok siges, at det blev noget af et tilløbsstykke. Omkring 150 mennesker kom ind i huset, og de sad og stod over alt. Flere måtte gå forgæves; der kunne simpelt hen ikke proppes flere ind.

Tak til ambassadør Collet for den oplevelse.

Til vores generalforsamling sidste år kom der mange mennesker, ikke mindst fordi vi havde fået museumsdirektør Keld Møller Hansen, Museerne Vordingborg til at komme og fortælle om planerne for borgcenteret i Vordingborg. En særdeles spændende aften, som vi takker ambassadør Keld Møller Hansen for!

Tak skal der også lyde til Peter Madsen, regionsrådsmedlem og fhv. borgmester i Præstø, som i efteråret 2012 var her for at fortælle om, hvad der optager ham, og det var uden tvivl Sydafrika, der er hans hjertebarn. Peter og hans familie har boet der i mange år, drevet en vindfarm og nu er Peter rejseguide for turister, der vil opleve det spændende land. Han tog os med på en superengageret rejse til det fantastiske land. Tak for det ambassadør Madsen.

Vi fortsætter med ambassadøraftenerne, og den næste af vores ambassadører, I kan opleve er godsejer Peter Tillisch, Rosenfeldt og Øbjerggaard, som kommer her i huset og fortæller torsdag den 14. marts kl. 19. 2012 blev også året, hvor vi måtte konstatere, at vores bogudgivelse fra 2011, Sydsjælland - i Gøngenhøvdingens fodspor, blev udsolgt.

Vi fik trykt 1050 eksemplarer, og interessen for bogen har været så stor, at den er blevet udsolgt på kun godt et år. Det havde vi ikke drømt om i vores mest optimistiske øjeblikke.

Bogen er blevet solgt over hele Sydsjælland, via boghandlere og ved direkte salg fra foreningen. Udover at det er en stor tilfredsstillelse at få den flotte bog ud til så mange mennesker, har den været et økonomisk aktiv for foreningen, og det trængte vi til!

Det har været en stor glæde for foreningen, at bogen er blevet så godt modtaget alle steder.

Dermed har endnu flere fået mulighed for at stifte bekendtskab med Gøngenhøvdingen Svend Poulsen og det Sydsjælland, hvor han sloges og drev gæk med svenskerne.

Vi fortsætter med endnu en bogudgivelse. Vores gode ven Ann Jönsson udgav sidste år bogen Snaphonor, en spændende bog om snaphanernes kvinder. Vi har solgt nogle få bøger, men mange holder sig tilbage, fordi den er på svensk. Til Gøngemarked 2013 udgiver vi bogen på dansk, og forfatteren Ann Jönsson kommer til Gøngemarked 2013 og præsenterer bogen og er klar til at signere de første eksemplarer.

18.-19. august 2012 holdt vi gøngemarked med 6500 deltagere sammen med vores samarbejdspartnere Borgerforeningen Lundby, Medborgerhuset Lundby og Rollespil Svend Gønge. Det var igen rekord.

Og vi blev af vejrguderne snydt for et par tusind ekstra, da der søndag var hedebløge og folk valfartede til strandene.

Tænk, at det også kan blive FOR varmt.

Igen havde vi nyheder på markedet og vi havde møbleret lidt om på pladsen i Lundby-Parken, så den blev endnu mere indbydende.

Vi arbejder videre med flere forbedringer til dette års marked, som afholdes den 17.-18. august i Lundbyparken. Begge dage fra 10-17.

I april var vi en flok udklædte til et gøngearrangement for de sydsjællandske spejdere i Bakkebølle ved Vordingborg. Spejderne skulle arbejde med et karakteristisk tema fra Sydsjælland og havde fornuftigvis valgt Gøngenhøvdingen som deres tema. Vi opførte et lille teaterstykke, skrevet til lejligheden med baggrund i Carit Etlars roman Gøngenhøvdingen, og som bl.a. handlede om dengang, Ib blev gjort til en ærlig mand af Fr. IIIs dronning.

Ideen var fra vor side at søge at skabe interesse hos de unge for universet omkring folkehelten Gøngenhøvdingen.

Sygruppen

Sygruppen består pt. af 4 personer, der arbejder hver onsdag formiddag i Lundby. Flere tager arbejde med hjem. Vi kan ikke nok takke sygruppen, som ledes af Birgit Rasmussen, for deres store og alt afgørende arbejde for vores Gøngemarkeder.

Renæssancedans

Gruppen består pt. af 4 par. De øver hver 14. dag danse med henblik på at kunne optræde ved arrangementer. Stor tak til dansegruppen, ikke mindst til Hanne og John, som leder gruppen til glæde for os alle!

Gøngeguides

Vi er begyndt at få turister til Lundby, som vil høre om Gøngenhøvdingen. Typisk i form af busser, som ønsker en guide til en rundvisning i Gøngenhøvdingens Fodspor.

Det har hidtil hængt på et par personer at klare den opgave, men det er ikke holdbart, da vi kan forvente flere turister i de kommende år.

Derfor har vi her i vinter startet et kursus for gønge-guides. Seks personer er ved at blive uddannet, så de kan tage imod turistbusser og lave spændende guidede ture. Det vil blive markedsført med brask og bram, blandt andet i Østdansk Turismes næste destinationskatalog.

Vi får mulighed for at servicere turisterne bedre, da Snaphanen Café i Lundby har indrettet et lille turistkontor i et hjørne af caféen. Turistkontoret har opnået støtte og anerkendelse fra Vordingborgs Turistorganisation og Foreningen Snaphanen Café & Butik har søgt midler, så den kan blive bemanded til sommer. Vi håber, at deres ansøgning bliver imødekommet af landdistriktpuljen. Gør den ikke det, må vi trække på frivillige, ligesom det er frivillige, der holder Snaphanen Café og Butik åbne.

Måske vores kommende gønge-guides kunne være i beredskab her. De har blod på tanden. Så meget, at de også har tilbudt at være historiske guides på årets gøngemarked.

Medlemstal

Vi har for tiden ca. 320 medlemmer af foreningen, og det er tilfredsstillende, men vi vil gerne have flere. Det koster ikke noget at være medlem af Foreningen Svend Gønge. Til gengæld får man jævnligt et nyhedsbrev Seneste Nyt, dygtigt redigeret af vores utrættelige sekretær Jens Beck.

Samarbejdspartnere

Vi sætter meget stor pris på at have mange samarbejdspartnere, og det har vi heldigvis. Borgerforeningen Lundby, Medborgerhuset Lundby, Rollespil Svend Gønge, Chr. V's Drabanter, Kulsvierne, Museerne Vordingborg, Køng Museum, Støtteforeningen for Køng Museum, Museumsforeningen for Sydsjælland og Møn, Lundby Sognearkiv, Faxe Lokalhistoriske Arkiv, Sydsjællands Kulturteater, ASF-Dansk Folkehjælp, Gjøngegården, Vordingborg Kommune, Næstved Kommune, Faxe Kommune, Stevns Kommune, Køge Kommune, Osby Kommune, Skåne, Hembygdsforeningerne i Gønge, Skåne, C. A. Cederborg Sällskapet, Skåne, Nätverket i Lönsboda, Föreningen Snapphaneland og turistorganisationerne i Osby, Östra Göinge og Hässleholm samt turismesamarbejdet på Sydsjælland og Møn.

Vi har i årets løb fået tre nye ambassadører, nemlig godsejer Marianne Stampe Holst, Nysø, Marcus Frennegård, formand for C. A. Cederborgsällskapet og borgmester Bernd Dikau, Lohmen, Tyskland.

Gøngeland:

Vores store vision om at etablere et oplevelsescenter blev mere konkrete i 2012.

Vi skrinlagde planerne om at erhverve et stort stykke jord, som oplevelsescenteret skal ligge på. Det var hindringen for at komme videre.

I stedet kom et af vores bestyrelsesmedlemmer med den glimrende idé at begynde i Lundby-Parken, hvor vi holder vores gøngemarkeder. Og når Lundby-Parken er fyldt op, så må vi erhverve os omliggende jord. Ideen er som det første at genopføre det gadehus, som Svend Poulsen boede i til sin død i Gl. Lundby. Vi er ved at undersøge, hvordan det så ud, og så vil en kopi blive bygget i Lundby-Parken, sammen med et administrationshus, som også bygges i gammel stil, og hvis bagside ud mod parken skal være en smedje. I den anden ende skal være kontor, toilet og møde- og lagerfaciliteter.

Da vi holdt møde med kommunen om projektet, troede vi, at det i første omgang kun skulle være de to huse, der skulle opføres, og jeg skal da lige sige, at kommunen var positiv og bakker os op i vores planer.

Men så brændte Vildtbanekroen, det røde hus, der ligger helt nede ved Dybsø Fjord på vejen mod Vester Egesborg.

Og huset står nu som en ruin. Det er den gamle kro, der lå ved den ene ende af vildtbanegrøften, som indhegnede kongens jagtområde mod syd i flere århundreder. Huset er tilbage fra 1600-tallet og det er sandsynligt, at Svend og hans snaphaner har indtaget adskillige krus øl i Vildtbanekroen.

Nu er det brændt, og kun murene og bindingsværket står tilbage.

Vi har nu taget initiativ til et samarbejde med Museerne Vordingborg og husets ejer om at overtage alt bindingsværket, når huset rives ned. Det er så tanken, at vi vil genopføre huset i Lundby-Parken, så husets spændende historie kan blive bevaret for eftertiden. Der er ingen mulighed for at huset kan blive genopført på stedet. Hvis vi ikke gør det, vil det forsvinde for tid og evighed.

Vi har i øvrigt søgt länddistriktpuljen om et større beløb, så vi kan komme i gang med planerne i Lundby-Parken.

En særlig tak skal lyde til Cederborg-Sällskapet i Skåne, som vi har et godt og levende samarbejde med. Vi er blevet indbudt til at besøge Skåne med Cederborg-Sällskapet som vært, og turen finder sted den 25. maj i år. Alle medlemmer af foreningen er inviteret med.

Måske udvider vi turen til tre dage, fra den 24. til den 26. maj, da der den 26. maj holdes dansk-svensk 1600talsdag i Hørby. Og det ville være oplagt, at vi kom med også der, og forhåbentlig kommer der mange med i dragter fra Gøngemarkederne.

Det vil være en fænomenal udstillingsplads for at kapre turister fra Skåne til vores gøngemarked.

Endelig vil jeg takke den øvrige bestyrelse for et særdeles godt og inspirerende samarbejde i det forløbne år. Det er altid en glæde og fornøjelse at gå til møde i Foreningen Svend Gønges bestyrelse.

Generalforsamlingen klappede for en god og detaljeret beretning, som blev præsenteret af formanden på bestyrelsens vegne. Den var hermed godkendt.

5. Det reviderede regnskab forelægges til godkendelse: Dette blev foretaget af Jens Hallqvist, og det ser således ud:

Foreningen Svend Gønge - Årsregnskab 2012

Indtægter:

Bogsalg	113.236,89
Møder	10.867,50
Div. indt.	13.140,00

Udgifter:

Bogudg.	69.940,50
Gebyrer	120,00
Net+edb	1.327,00
Møder	4.824,90
Diverse	13.487,00

89.699,40

Behold. 1-1-12	27.764,42
Behold. 31-12-12	75.309,41
	137.244,39

Årets resultat 47.544,99

Dette fine resultat, samt det reviderede regnskab blev godkendt og vedtaget.

6. Behandling af indkomne forslag

Der er indkommet to forslag til vedtægtsændring fra formanden. Forslagene er modtaget 28. januar 2013:

Forslag 1 til vedtægtsændring:

”§ 2, stk. 2 udgår”.

(Nuværende ordlyd: **Stk. 2.** Foreningens hjemsted kan flyttes til anden by i samme kommune efter beslutning truffet af bestyrelsen, idet stk.1 dermed ændres i overensstemmelse med hjemsted.)

Forslag 2 til vedtægtsændring:

”I § 7, stk. 2 ændres **kasserer til sekretær**”.

(Nuværende ordlyd: **Stk. 7.** Medlemmerne er selv ansvarlige for at melde flytning eller ny mailadresse til foreningens kasserer.)

Begge forslag blev vedtaget af generalforsamlingen, og vedtægterne revideres på det førstkommande bestyrelsesmøde. Herefter vil de kunne ses og læses på vor hjemmeside: www.svysogne.dk.

7. Fastsættelse af kontingent

Kontingent foreslås uændret, hvilket blev vedtaget under stor applaus.

8. Valg af bestyrelsesmedlemmer for 2 år

På valg er: Jens Hallqvist og Gunnar Stobbe. (begge modtager genvalg). Begge blev valgt uden modkandidater, og med store klapsalver.

9. Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen for 1 år

Forslag om genvalg af Birgit Rasmussen og Ingegerd Riis (begge modtager genvalg). Begge blev valgt uden modkandidater, og med store klapsalver.

10. Valg af bilagskontrollant for 1 år

Forslag om genvalg af Winnie Hansen (modtager genvalg). Også her blev det til genvalg, med applaus.

11. Valg af suppleant for bilagskontrollant for 1 år

Forslag om genvalg af Aase Harrekilde-Petersen (modtager genvalg): Også her blev det til genvalg, med applaus.

12. Valg af fanebærer

Forslag om genvalg af Søren Jørgensen. Søren blev også genvalgt.

13. Eventuelt

Birgit Rasmussen appellerede efter flere dansere til Renæssancegruppen, samt flittige hænder til sygruppen, som producerer de kendte og smukke dragter, som vi ser borgere og gønger i ved mange arrangementer.

Herefter blev der takket for god ro og orden, og således var årets generalforsamling slut.

Foredrag om Christian IVs Vildtbane.

Axel Johansson, tidligere skolelærer, fortalte og viste billeder i et særdeles velbesøgt arrangement efter en vel overstået generalforsamling i FSG.

75 havde fundet vej til vort Medborgerhus.

Mødet bød på en dejlig og dynamisk stemning. Rigtig mange af tilhørerne havde et tæt forhold til emnet. Stor interesse og viden prægede denne aften.

Hvis man vil læse mere om sagen kan I finde vort særnummer 15, Dec. 2012, hvor Poul Erik Nielsen, Hammer skriver, på vor hjemmeside www.syvsogne.dk. Hvis det ikke er udkommet her endnu, er det lige på trapperne.

Inde på hjemmesiden ser I på menuspalten til venstre og klikker på **Svend Gønge** uden **Andet**. Under **Foreningen Svend Gønge** kan man klikke på **Nyhedsbreve** - og så er man der.

JB

Vildtbanekroen ved Kyllebækkens udløb.

Links til billedarkiver

[Gøngemarked 2010](#) , [Gøngemarked 2010 - kostymer](#) , [Gøngefest 21.august 2010](#), [Debatdag 6.nov 2010](#)

[Gøngemarked 2011](#) , [Gønger på Bakkebølle Strand 140412](#), [Gøngemarked 2012](#), [Snaphane Cafe indvielse nov. 2012.](#)

(Tryk evt. CTRL og klik så på et link)

Hold din næste fest i Medborgerhuset Lundby

Medborgerhuset Lundby er rammen om Foreningen Svend Gønges mange møder. I Medborgerhuset Lundby kan du leje et fest- eller mødelokale for fra 500 kroner.

Vi har fleksibel udlejning, efter dine behov:

Krostuen: 500 kr., Stor og lille sal: 2500 kr.,

Hele huset (stor og lille sal og krostuen) 3000 kr.

Priserne er uden rengøring og depositum på 1000 kr.

Med i lejen er adgang til køkken, service, udendørs terrasse, græsplæne og to petanquebaner.

Ring og hør nærmere på tlf. **5133 3771**

Medborgerhuset Lundby

Banevej 4, 4750 Lundby - 50 meter fra Lundby Station

Hjemmeside: www.syvsogne.dk

